

## **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4<sup>1</sup> ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. ( Dz. U. z 2007 roku, Nr 70 poz. 473 z późn. zm.).

### **Ocena stanu problemów alkoholowych w gminie Września**

Na skalę problemów alkoholowych w środowisku lokalnym istotny wpływ ma dostępność napojów alkoholowych. Jak pokazują badania liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca wpływa na wielkość spożycia napojów alkoholowych, a ta koreluje z umieralnością spowodowaną chorobami serca, nowotworami, śmiercią wynikłą bezpośrednio ze spożywania alkoholu.

Liczba mieszkańców gminy Września( stan na połowę października 2009r.) – 44.519 osób.

| <i><b>Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Września</b></i> | <i><b>2007 r.<br/>(stan na<br/>połowę<br/>października )</b></i> | <i><b>2008 r.<br/>(stan na<br/>połowę<br/>października )</b></i> | <i><b>2009r.<br/>(stan na<br/>połowę<br/>października )</b></i> | <i><b>Limit liczby<br/>punktów<br/>sprzedaży<br/>napojów<br/>alkoholowych</b></i> |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| - do spożycia poza miejscem sprzedaży                                         | 127                                                              | 117                                                              | 116                                                             | 170                                                                               |
| - do spożycia w miejscu sprzedaży                                             | 61                                                               | 64                                                               | 63                                                              | 120                                                                               |
| <b>Razem:</b>                                                                 | 188                                                              | 181                                                              | 179                                                             | 290                                                                               |
| <b>Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży</b>               | 234                                                              | 245                                                              | 249                                                             | 153                                                                               |

Zauważalna jest tendencja malejąca a jednocześnie wzrasta liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży

Skalę problemu pokazuje liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej (stan na połowę października 2009r.). Ilość rodzin, korzystających z pomocy oraz ilość rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą wskazuje na fakt, iż do końca br ilość osób objętych pomocą jeszcze wzrośnie.

| <b><i>Pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej</i></b> | <b><i>Ilość rodzin</i></b> |                    |
|-----------------------------------------------|----------------------------|--------------------|
|                                               | <b><i>2008</i></b>         | <b><i>2009</i></b> |
| Ogółem liczba rodzin, którym udzielono pomocy | 1014                       | 1055               |
| w tym:<br>rodziny z problemem alkoholowym     | 61                         | 55                 |

Ilość osób zgłaszających się po pomoc do Punktów Informacyjno – Konsultacyjnych Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pokazuje, że ludzie chętnie korzystają z tej formy pomocy, obserwujemy wzrost świadomości wśród klientów Punktów, którzy coraz łatwiej mówią o swoich problemach i są gotowi do podejmowania działań prowadzących do poprawy ich sytuacji życiowej.

| <b><i>Pomoc udzielona w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</i></b> | <b><i>Liczba osób, które skorzystały z pomocy</i></b> |                       |                      |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------|
|                                                                              | <b><i>2007r.</i></b>                                  | <b><i>2008 r.</i></b> | <b><i>2009r.</i></b> |
| Psycholog                                                                    | 113                                                   | 84                    | 135                  |
| Prawnik                                                                      | 110                                                   | 330                   | 472                  |
| <b>Razem:</b>                                                                | <b>309</b>                                            | <b>414</b>            | <b>607</b>           |

Jak wynika z powyższych danych liczba osób korzystających z takiej formy pomocy **znacznie** podniosła się w stosunku do poprzedniego roku jeżeli chodzi o pomoc prawnika, ale także w przypadku pomocy psychologicznej. Świadczy to o wzroście świadomości społecznej co do przysługujących praw, o przełamanym wstydzie w rozwiązywaniu problemów życiowych bo jak wiadomo problem uzależnienia wiąże się najczęściej z szeregiem innych, takich jak: przemoc wobec najbliższych, ograniczenie praw rodzicielskich, sprawy rozwodowe, współwłasność małżeńska, eksmisje.

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie Września jest liczba wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

|                                                                                 | <b><i>2007 r.</i></b> | <b><i>2008 r.</i></b> | <b><i>2009r.</i></b> |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------|
| Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - ilość przyjętych wniosków | 45                    | 49                    | 50                   |
| Ilość osób zmotywowanych do podjęcia leczenia w Poradni Leczenia Uzależnień     | 35                    | 13                    | 19                   |

|                                               | <i><b>2007 r.</b></i> | <i><b>2008 r.</b></i> | <i><b>2009r.</b></i> |
|-----------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------|
| Ilość spraw skierowanych do biegłego sądowego | 8                     | 13                    | 18                   |
| Ilość spraw skierowanych do sądu              | 13                    | 5                     | 13                   |

Z danych Komendy Powiatowej Policji we Wrześni oraz Straży miejskiej wynika, że w dalszym ciągu wiele przestępstw jest popełnianych pod wpływem alkoholu choć widać niewielki spadek ( w przypadku policji)

| <i><b>Powiatowa Komenda Policji we<br/>Września</b></i> | <i><b>2007 r.</b></i> | <i><b>2008 r.</b></i> | <i><b>2009r.</b></i> |
|---------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------|
| Przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu            | 175                   | 205                   | 196                  |
| Wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu             | 20                    | 139                   | 93                   |

| <i><b>Straż Miejska</b></i> | <i><b>2007 r.</b></i> | <i><b>2008 r.</b></i> |
|-----------------------------|-----------------------|-----------------------|
| pouczenie                   | 105                   | 142                   |
| mandat                      | 33                    | 66                    |
| wnioski do sądu             | 4                     | 3                     |
| interwencje                 | 161                   | 211                   |

Jak widać z przedstawionych danych problemy związane z uzależnieniem od alkoholu towarzyszą i będą trwale towarzyszyły zjawiskom społecznym.

### **Adresaci Programu**

Społeczność lokalna, w szczególności: dzieci i młodzież – sfera profilaktyki, osoby uzależnione i ich rodziny – sfera terapii.

### **Zadania Programu i sposoby ich realizacji**

Działania związane z profilaktyką alkoholową zawarte w niniejszym Programie są działaniami długofalowymi. Kontynuacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, warunkuje w dużym stopniu skuteczność realizacji podejmowanych działań. Zadania w tym zakresie wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki gminy,

w szczególności poprzez tworzenie warunków sprzyjających ich realizacji oraz pozyskanie partnerów.

***1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, które będą realizowane poprzez:***

- a) zakup świadczeń zdrowotnych w zakresie psychoterapii, psychoedukacji oraz rehabilitacji leczniczej osób uzależnionych w specjalistycznych placówkach opieki zdrowotnej;
  - program grupy wstępnej: sesje psychoterapii grupowej
  - program pogłębiony dla os. uzależnionych: psychoterapia indywidualna, psychoterapia grupowa
  - program pogłębiony dla os. Współuzależnionych: psychoterapia indywidualna, psychoterapia grupowa
  - program terapeutyczno -socjalizacyjny dla młodzieży eksperymentującej: sesje rodzinne, sesje indywidualne
  - warsztaty edukacyjno- rozwojowe dla os. uzależnionych i współuzależnionych
  - maratony terapeutyczne
- b) finansowanie telefonu zaufania dla osób uzależnionych, pijących szkodliwie alkohol i współuzależnionych, doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy;
- c) zakup literatury fachowej oraz niezbędnego sprzętu do doposażenia pomieszczeń, w których prowadzona jest terapia;
- d) finansowanie modernizacji i remontów mających na celu poprawę warunków w bazie lokalowej, w której prowadzona jest terapia i zajęcia dla uzależnionych od alkoholu;
- e) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej( ulotki, artykuły w prasie lokalnej)

***2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie realizowane poprzez:***

- a) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
  - zbieranie opinii z Ośrodka Pomocy Społecznej- pracownik socjalny, z KPP- dzielnicowy
  - rozmowy z osobą, co do której wpłynęło zgłoszenie oraz ze świadkami w celu zmotywowania jej do podjęcia leczenia odwykowego, udzielanie informacji o grupach wsparcia,
  - skierowanie na badanie przez biegłego osoby, która nie zgadza się dobrowolnie poddać leczeniu,
  - przeprowadzenie stosownej procedury dotyczącej zastosowania wobec osoby uzależnionej

zobowiązania przez sąd do podjęcia leczenia odwykowego;

- opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych alkoholu

- b) zakup świadczeń zdrowotnych w zakresie psychoterapii, psychoedukacji oraz rehabilitacji leczniczej osób współuzależnionych w specjalistycznych placówkach opieki zdrowotnej;
  - program pogłębiony dla os. współuzależnionych: psychoterapia indywidualna, psychoterapia grupowa
  - warsztaty edukacyjno- rozwojowe dla os. współuzależnionych
  - maratony terapeutyczne
- c) finansowanie sporządzania opinii przez biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- d) współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia „Centrum U” w zakresie podejmowania i kontynuacji leczenia przez osoby uzależnione i współuzależnione;
- e) dofinansowanie dojazdów na terapię;
- f) dofinansowanie działalności Punktu (bądź Punktów) Informacyjno - Konsultacyjnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - pomoc psychologiczna, prawna, pedagogiczna;
- g) wspomaganie grup wsparcia osób współuzależnionych ( np. Grupy AA), dla ofiar przemocy;
- h) prowadzenie świetlic środowiskowych na wsiach i w mieście (z zajęciami opiekuńczo – wychowawczymi oraz z zajęciami socjoterapeutycznymi) świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemami – finansowanie bieżącej działalności, wynagrodzeń zatrudnionych pracowników, doposażenie w artykuły papiernicze, pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć;
- i) finansowanie modernizacji i remontów mających na celu poprawę warunków w bazie lokalowej, w której są lub będą prowadzone zajęcia z dziećmi;
- j) finansowanie obozów/kolonii/półkolonii oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży;
- k) rozwijanie współpracy służb i instytucji zajmujących się problemami przemocy i uzależnienia (Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy służby zdrowia, pracownicy Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, itp.) poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i problemu przemocy;

**3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, z możliwością dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, realizowane poprzez:***

- a) realizację programów profilaktyczno – wychowawczych w szkołach i świetlicach;
- b) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży w ramach świetlic środowiskowych ( między innymi organizacja imprez okolicznościowych: topienie Marzanny, Wielkanoc, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Mikołaj, Gwiazdka; wycieczki rekreacyjno -krajoznawcze, konkursy sportowe itp.);
- c) prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicach środowiskowych;
- d) finansowanie szkoleń i konferencji w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli i pedagogów oraz grup zawodowych, które z racji wykonywanych obowiązków służbowych podejmują działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- e) promocję i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży polegających na organizowaniu imprez i zajęć o charakterze kulturalnym, turystyczno – krajoznawczym, rekreacyjnym i sportowym między innymi: organizacja Dnia Dziecka, turniejów piłki nożnej, konkursów profilaktycznych, sportowych.
- f) realizację lokalnych imprez, przedstawień, konkursów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia bez używek w szczególności organizacja: Rodzinnego Rajdu Rowerowego, biegu Cała Polska Biega... a Września po zdrowie, biegu na rolkach, turniejów piłki nożnej itp.;
- g) realizację programów edukacyjnych i interwencyjnych mających na celu zmniejszenie liczby nietrzeźwych użytkowników dróg (między innymi zakup alkotestów);
- h) wspieranie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych ( między innymi dodatkowe patrole);
- i) tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną poprzez między innymi zakup sprzętu sportowego, zakup sprzętu służącego do wyposażenia terenów rekreacyjnych, sal sportowych, boisk i placów zabaw, finansowanie i dofinansowanie organizacji i modernizacji miejsc uprawiania sportu i rekreacji;
- j) utrzymanie, doposażenie w niezbędny sprzęt bazy lokalowej, w której odbywa się realizacja zadań wynikających z gminnego programu, dokonanie remontu pomieszczeń,
- k) zakup materiałów: dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury fachowej, kaset szkoleniowych, prenumerata prasy fachowej;
- l) prowadzenie edukacji publicznej poprzez rozpowszechnienie ulotek, broszur, współpracę

z mediami;

- m) współdział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w szczególności: udział w Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł oraz kampanii inicjowanych przez PARPA
- n) organizowanie badań, sondaży opinii publicznej, sporządzanie lokalnych diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych.

#### ***4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, realizowane poprzez:***

- a) wspieranie instytucji realizujących działania profilaktyczno – terapeutyczne w zakresie wychowywania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi w szczególności: wspieranie Wrzesińskiego Stowarzyszenia Abstynentów „Jantar” oraz Stowarzyszenia Zdrowiejąca Rodzina „Gniazdo”
- b) finansowanie wynagrodzenia gospodarza Klubu Abstynenta “Jantar”;
- c) dofinansowanie kosztów wyjazdów na spotkania i imprezy trzeźwościowe członkom Wrzesińskiego Stowarzyszenia Abstynentów Jantar, między innymi: wyjazd trzeźwościowy do Częstochowy, „Rajd Klonowego Liścia”, zabawa rocznicowa Stowarzyszenia.
- d) wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych i sportowych, promujących zdrowy styl życia i abstynencję w szczególności: Związek Harcerstwa Polskiego
- e) wspomaganie świetlic wiejskich realizujących zadania związane z profilaktyką alkoholową poprzez dofinansowanie np. festynów rodzinnych, dnia dziecka, zawodów sportowych.
- f) udzielanie dotacji celowej jednostkom spoza sektora finansów publicznych;

#### ***5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.***

1. Wspieranie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontroli interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia - program PARPA „Sprawdź czy twoje picie jest bezpieczne”, „Wyhamuj w porę” i inne.

2. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia ze szczególnym naciskiem na przestrzeganie zakazu reklamy i promocji oraz zakazu

sprzedaży napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom nietrzeźwym a także pod zastaw lub na kredyt - kontrola 20 punktów sprzedaży alkoholu na kwartał;

### **Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

1. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołuje Burmistrz Miasta i Gminy zatwierdza regulamin jej działania zarządzeniem.
2. Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2010 r. za udział w każdym posiedzeniu Komisji ( w przypadku gdy w jednym dniu przypada komisja interwencyjna - motywacyjna i zwykła przysługuje jedno wynagrodzenie).
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 2 wypłacane jest miesięcznie zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniach Komisji.
4. Za nieobecność na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.
5. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu wyjazdów na szkolenia lub wyjazdów poza teren gminy związanych z zadaniami realizowanymi przez Komisję na zasadach obowiązujących pracowników z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, przy czym udział w szkoleniach i wyjazdach nie uważa się za wykonywanie zadań w rozumieniu pkt.2.

### **V. Warunki realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok.**

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 r. jest Urząd Miasta i Gminy we Wrześni.
2. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz jednostki organizacyjne gminy, instytucje, stowarzyszenia oraz inne podmioty mogące wykonywać zadania Programu.
4. Środki finansowe na realizację zadań określone zostaną przez Radę Miejską w uchwale

w sprawie budżetu na 2010 rok, środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także dotacji, darowizn i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

5. Decyzje dotyczące wydatków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań zawartych w programie, po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje Burmistrz Miasta i Gminy Wrześni poprzez akceptację preliminarza wydatków.
6. Rada Miejska otrzymuje sprawozdanie z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2010 r. do końca pierwszego kwartału roku następnego.

Przewodnicząca Rady Miejskiej we Wrześni  
/-/Bożena Nowacka